

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (sedmého senátu)

14. července 2021 *

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vzhledem k situaci ve Venezuele – Zmrazení finančních prostředků – Seznamy osob, subjektů a orgánů, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů – Ponechání jména žalobce na seznamech – Nesprávné posouzení“

Ve věci T-35/19,

Antonio José Benavides Torres, s bydlištěm v Caracasu (Venezuela), zastoupený L. Giulianem a F. Di Giannim, avocats,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupeném S. Kyriakopoulou, V. Piessevauxem, P. Mahnič a A. Antoniadisem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh založený na článku 263 SFEU znějící na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/1656 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2017/2074 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele (Úř. věst. 2018, L 276, s. 10), a prováděcí nařízení Rady (EU) 2018/1653 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se provádí nařízení (EU) 2017/2063 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele (Úř. věst. 2018, L 276, s. 1), v rozsahu, v němž se tyto akty týkají žalobce,

TRIBUNÁL (sedmý senát),

ve složení R. da Silva Passos, předseda, I. Reine (zpravodajka) a L. Truchot, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: B. Lefebvre, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. září 2020,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek¹

[*omissis*]

Právní otázky

[*omissis*]

K věci samé

[*omissis*]

- 43 Je na unijním soudu, aby v rámci tohoto přezkumu za tímto účelem případně vyzval příslušný unijní orgán, aby předložil důvěrné i nedůvěrné informace a důkazy, které jsou pro takový přezkum relevantní (viz rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 120 a citovaná judikatura, a ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 65).
- 44 V případě zpochybnění legality je totiž úkolem příslušného unijního orgánu, aby prokázal, že jsou důvody uplatňované vůči dotyčné osobě podložené, přičemž tato osoba není povinna předložit důkazy o opaku svědčící o tom, že uvedené důvody podložené nejsou (rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 121, a ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 66).
- 45 Není vyžadováno, aby uvedený orgán za tímto účelem předložil unijnímu soudu všechny informace a důkazy, jež se týkají důvodů uvedených v aktu, jehož zrušení je požadováno. Je však třeba, aby předložené informace a důkazy podporovaly důvody použité proti dotyčné osobě (rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 122, a ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 67).
- 46 Pokud jde o důkazy, které lze uplatnit, v unijním právu platí zásada volného hodnocení důkazů [rozsudek ze dne 6. září 2013, Persia International Bank v. Rada, T-493/10, EU:T:2013:398, bod 95 (nezveřejněný)].
- 47 Právě s ohledem na tyto zásady je třeba posoudit, zda se Rada dopustila nesprávného posouzení, když se prostřednictvím napadených aktů po pravidelném přezkumu rozhodla ponechat jméno žalobce na sporných seznamech.
- 48 Nejprve je třeba uvést, že okolnost, že důvody pro zařazení jména žalobce na sporné seznamy odkazují na skutečnosti, které nastaly před přijetím napadených aktů a k tomuto datu již neexistovaly, nutně neznamená, že omezující opatření, která vůči němu byla těmito akty ponechána v platnosti, jsou zastaralá. Vzhledem k tomu, že se Rada v odůvodnění zařazení jména žalobce na sporné seznamy rozhodla odkázat na konkrétní situace, do nichž byla zapojena Bolívarovská národní garda, které žalobce velel, mohlo samozřejmě jít pouze o jednání v minulosti. Na takový odkaz tedy nelze nahlížet tak, že je irrelevantní jen z toho důvodu, že

¹ Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

k inkriminovaným jednáním došlo ve více či méně vzdálené minulosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 83 a citovaná judikatura).

- 49 Tento výklad je podpořen zněním čl. 13 druhého pododstavce rozhodnutí 2017/2074, ve znění rozhodnutí 2018/1656, napadeného v projednávané věci, podle kterého je rozhodnutí 2017/2074 průběžně přezkoumáváno a má-li Rada za to, že jeho cílů nebylo dosaženo, odpovídajícím způsobem jej změní nebo prodlouží jeho platnost. Takové ustanovení tedy umožňuje Radě ponechat na sporných seznamech jména osob, při zachování odůvodnění pro jejich prvotní zařazení, aniž se dotčené osoby dopustily nového porušení lidských práv v období před přezkumem, za předpokladu, že toto ponechání zůstává odůvodněno s ohledem na všechny relevantní okolnosti, a zejména s ohledem na skutečnost, že cílů sledovaných omezujícími opatřeními nebylo dosaženo (obdobně viz rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 84 a citovaná judikatura).
- 50 V tomto ohledu je třeba připomenout, že omezující opatření mají zajišťovací a již *per definitionem* dočasnou povahu a jejich platnost vždy závisí na přetrvávání skutkových a právních okolností, které vedly k jejich přijetí, jakož i na potřebě jejich zachování za účelem dosažení jejich cíle. V souladu s tím přísluší při pravidelném přezkumu těchto omezujících opatření Radě, aby provedla aktualizované posouzení situace a zhodnotila dopad takových opatření s cílem určit, zda umožnila dosáhnout cílů sledovaných prvotním zařazením jmen dotčených osob a subjektů na sporný seznam, nebo zda je ohledně uvedených osob a subjektů stále možné dospět k témuž závěru (rozsudek ze dne 12. února 2020, Amisi Kumba v. Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, body 58 a 59).
- 51 Nejprve je tedy třeba zkoumat, zda Rada v okamžiku přijetí napadených aktů provedla aktualizované posouzení skutkových a právních okolností, které vedly k uložení omezujících opatření vůči žalobci, které odůvodňovaly jejich ponechání v platnosti za účelem dosažení cíle, který sledují.
- 52 V tomto ohledu Rada založila přijetí dotčených omezujících opatření na neustálém zhoršování demokracie, právního státu a lidských práv ve Venezuele, přičemž vyjádřila své znepokojení nad četnými informacemi o porušování lidských práv a nadměrném užívání síly a vyzvala venezuelské orgány, aby respektovaly venezuelskou Ústavu a právní stav a zajistily, aby svobody a základní práva byly zaručeny, včetně práva na pokojné demonstrace (v tomto ohledu body 1 až 6 odůvodnění rozhodnutí 2017/2074). Za tímto účelem měla omezující opatření za cíl vyvinout tlak na osoby, které jsou odpovědné za závažné porušování nebo nedodržování lidských práv nebo represí proti občanské společnosti a demokratické opozici, a vůči osobám, subjektům a orgánům, jejichž jednání, politiky nebo činnosti ohrožují demokracii nebo právní stát ve Venezuele, jakož i vůči osobám, subjektům a orgánům, které jsou s nimi spojeny (v tomto ohledu bod 7 odůvodnění rozhodnutí 2017/2074).
- 53 Právě v tomto kontextu bylo jméno žalobce zapsáno na sporné seznamy na základě rozhodnutí 2018/90 a prováděcího nařízení 2018/88 z důvodu, že zastával funkci předsedy vlády Území hlavního města a že byl generálním velitelem Bolívarovské národní gardy až do dne 21. června 2017 a byl zapojen do represí vůči občanské společnosti a demokratické opozici ve Venezuele a odpovědný za závažné porušování lidských práv, kterého se dopustila Bolívarovská národní garda pod jeho velením, a že opatření a politiky, které jakožto generální velitel

Bolívarovské národní gardy uplatňoval, mimo jiné to, že uvedená garda velela policejním jednotkám při demonstracích civilního obyvatelstva a že veřejně prosazoval, aby civilisté byli postaveni před vojenské soudy, narušily fungování právního státu ve Venezuele.

- 54 V rozsudku z dnešního dne, Benavides Torres v. Rada (T-245/18, nezveřejněný), Tribunál uvedl, že Rada mohla mít právem za to, že Bolívarovská národní garda pod velením žalobce nepřiměřeně použila sílu v rámci udržování pořádku při demonstracích civilního obyvatelstva a že žalobce byl s ohledem na obecný kontext situace ve Venezuele zapojen do represí vůči občanské společnosti a venezuelské demokratické opozici a že byl odpovědný za závažné porušování lidských práv, kterého se pod jeho velením dopustila Bolívarovská národní garda.
- 55 Žalobce nezpochybňuje, že pozice předsedy vlády Území hlavního města i pozice generálního velitele Bolívarovské národní gardy jsou ve Venezuele velmi vysoké pozice a z důvodu, že vykonával tyto funkce, bylo možné mít za to, že zastává funkce s odpovědností v institucionálním systému Venezuely a při výkonu těchto funkcí byl plně spojen zejména s venezuelským režimem.
- 56 Kromě toho je nesporné, že v okamžiku přijetí napadených aktů nedošlo ke změně vládnoucího režimu ve Venezuele.
- 57 Je však nutno konstatovat, že v okamžiku přijetí napadených aktů dne 6. listopadu 2018 již žalobce přibližně jeden a půl roku, tedy od 21. června 2017, nezastával místo generálního velitele u Bolívarovské národní gardy. Kromě toho, jak uvádí žalobce, aniž mu Rada oponuje, žalobce rovněž přestal sloužit jako předseda vlády Území hlavního města dne 4. ledna 2018, tedy přibližně deset měsíců před přijetím aktů napadených v projednávané věci.
- 58 Za těchto okolností vzhledem k tomu, že v době přijetí napadených aktů nedošlo ke změně vládnoucího režimu ve Venezuele, bylo na místě, aby Rada k tomuto datu zkoumala vztahy, které měl žalobce s vládou, která byla u moci, za účelem posouzení přetrvávání skutkových a právních okolností, které vedly k přijetí omezujících opatření vůči žalobci, a nezbytnosti jejich ponechání v platnosti za účelem dosažení jejich cíle, připomenutého v bodě 52 výše.
- 59 Ze spisu přitom vyplývá, že ponechání jména žalobce na sporných seznamech bylo odůvodněno stejnými skutečnostmi uplatněnými na podporu jeho prvotního zařazení (viz bod 13 výše). Rada totiž na jednání potvrdila, že při přezkumu, který vedl k přijetí napadených aktů, nezohlednila nic, co by následovalo po aktech, jimiž bylo jméno žalobce původně zařazeno na sporné seznamy.
- 60 Je pravda, že je třeba konstatovat, že mezi žalobcovým skončením ve funkci předsedy vlády Území hlavního města a přijetím napadených aktů uplynula značná doba více než deseti měsíců. V tomto ohledu je třeba uvést, že v rámci aktualizovaného posouzení, které byla povinna provést při přezkumu dotčených omezujících opatření, Rada neprokázala, a dokonce ani netvrdila, že neměla k dispozici informace o tom, že žalobce přestal vykonávat funkci předsedy vlády Území hlavního města.
- 61 Je však třeba připomenout, že mechanismus přezkumu omezujících opatření zavedený rozhodnutím 2017/2074 stanoví, že osoby, na něž se vztahují tato omezující opatření, se vyzývají, aby se v určité lhůtě přihlásily s žádostí o přezkum rozhodnutí. V tomto ohledu z článku 8 tohoto rozhodnutí vyplývá, že Rada umožní osobě dotčené omezujícími opatřeními předložit připomínky a že své rozhodnutí přezkoumá, jsou-li předloženy připomínky, nebo jsou-li předloženy nové podstatné důkazy. Právě osoba, na kterou se vztahují omezující opatření, tak má nejlepší předpoklady k tomu, aby informovala Radu o jakékoli změně své konkrétní situace.

- 62 Pokud jde o žalobce, Rada dopisem ze dne 3. dubna 2018 vyzvala konkrétně jeho zástupce, aby předložil své případné připomínky v rámci každoročního přezkumu dotčených omezujících opatření do 1. září 2018 (viz bod 15 výše). Ze spisu však vyplývá, že žalobce informoval Radu o vývoji jeho situace až 30. října 2018, tedy několik dní před přijetím napadených aktů, jak je konstatováno v bodě 17 výše, přičemž musel vědět, že Rada musí přijmout rozhodnutí o ponechání či neponechání dotčených omezujících opatření v platnosti nejpozději dne 14. listopadu 2018 (viz bod 11 výše).
- 63 Kromě toho je třeba uvést, že mezi okamžikem, kdy byl žalobce generálním velitelem Bolívarovské národní gardy a předsedou vlády Území hlavního města, a okamžikem, kdy již nezastával tyto funkce, nedošlo k žádné změně vládnoucího režimu ve Venezuele. Ze spisu přitom nevyplývá a žalobce, který byl konkrétně dotázán na tuto otázku na jednání, to ani netvrdí, že ukončení výkonu jeho jednotlivých veřejných funkcí bylo rozhodnutím, které přijal sám v reakci na zásahy do právního státu a demokracie ve Venezuele, aby se distancoval od takových zásahů [obdobně viz rozsudky ze dne 26. března 2019, Boshab a další v. Rada, T-582/17, nezveřejněný, EU:T:2019:193, bod 152, a ze dne 12. února 2020, Kande Mupompa v. Rada, T-170/18, EU:T:2020:60, bod 131 (nezveřejněný)].
- 64 Za těchto podmínek mohla mít Rada při neexistenci důkazů a indicií v opačném smyslu legitimně za to, že ke dni přijetí napadených aktů byl žalobce nadále spojen s vládnoucím režimem ve Venezuele, který se nezměnil oproti okamžiku, kdy v rámci své funkce velitele Bolívarovské národní gardy narušil demokracii a právní stát ve Venezuele.
- 65 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, nelze mít za to, že výše uvedené úvahy znamenají založení domněnky nebo obrácení důkazního břemene v neprospěch žalobce. Tyto úvahy znamenají pouze to, že odkaz na funkce, které žalobce dříve vykonával, obsažený v odůvodnění napadených aktů ukazuje, že Rada měla za to, že žalobce je z tohoto důvodu nadále spojen s vládnoucím režimem ve Venezuele, a neměla k dispozici žádný poznatek, který by tento názor mohl zpochybnit (obdobně viz rozsudek ze dne 22. dubna 2015, Tomana a další v. Rada a Komise, T-190/12, EU:T:2015:222, bod 167).
- 66 V důsledku toho je třeba jediný žalobní důvod, jakož i žalobu v plném rozsahu zamítnout.

K nákladům řízení

- 67 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je namíste mu uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (sedmý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Antoniu Josému Benavides Torresovi se ukládá náhrada nákladů řízení.

da Silva Passos

Reine

Truchot

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 14. července 2021.

Podpisy.